

Jan ala irentsi

Garbi dago: norberak ez badu sukaldean egiten, beste norbaitek prestatutakoa jango du. Esaldiak dioena begi-bistakoa den arren, agian ez da hain agerikoa horrek dakarren guztia. Izan ere, Jaffe eta Gertier ikertzaile kanadiarren arabera, sukaldean aritzeko ohitura eta jakintza galdu da azkenaldian, eta galera hori ez da halabeharrez gertatu: janari-industriak bultzatutako estrategia baten barruan dago.

Hain zuzen, ikertzaile horiek *McDonaldizazioaren* kausak eta ondorioak aztertu dituzte, eta ondorioztatu dute kontsumitzaileok ez dugula besterik gabe garatu janari azkarrak, aurrez prestatutakoak, merkeak eta errazak aukeratzeko joera, ez. Da elikagai-industriak, harekin lotutako eragileekin batera, desinformazio-kanpaina bat egin duela kontsumitzaileon irizpideak eta gustuak aldatzeko, ekoizten dituzten produktuen mendeko bihur gaitezen.

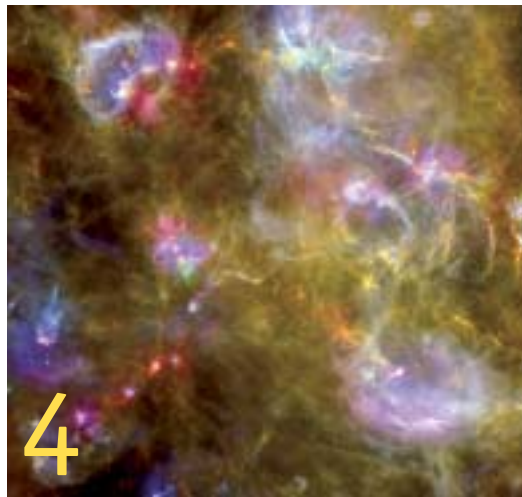
Horrek norbera bere buruaren jabe ez izatea dakar, neurri batean. Hala, industriak ahalik eta etekin ekonomiko handiena lortzea ez den beste ezer kontuan izan gabe ekoiztutako produktuak irensten ditu gizartearen zati gero eta handiago batek. Bere buruari galdetu gabe (edo bai, baina ez gehiegi) nola lortu duten hain merke saltzea ontzitik atera eta jatea beste lanik ematen ez duen plater hori.

Horregatik, besteak beste, uste du EHUko soziologo Mauleónek sukaldean jakitea gako dela dieta osasungarria eta ingurumenarekiko jasangarria izateko. Horrez gain, helburu hori bera lortzeko lagungarriak diren beste gako batzuk ere bildu ditugu aldizkariaren erdiko orrialdeetan, Ingurumenaren Mundu Egunaren kariatara.

Izan ere, hau da Nazio Batuen Erakundeak egun horretarako prestatu duen leloa: *Pentsatu. Elikatu. Aurreztu*. Hiru hitz soil izanagatik, hari-mutur askoko mataza osatzen dute; haietako batzuei tiratuta osatu dugu erreportajea.

Ana Galarraga Aiestaran

Elhuyar Zientzia eta Teknologia aldizkariaren zuzendarikidea

Herschelen begietatik ikusitakoa

Herschelek egin du berea. Lau urtez lanean aritu ondoren, espero bezala, bukatu zaio hozgarria, eta itxi ditu begiak. Datu mordo eskaini die Herschelek astronomoei, eta baita irudi ikusgarriak ere.

28 DIETA ONA osasunerako eta ingurumenerako

Pentsatu. Elikatu. Aurreztu da aurtengo Ingurumenaren Mundu Egunaren leloa. Horren inguruan, datu asko eman dituzte argitara, eta, horiez gain, badira galdera honi erantzun nahi dioten ikerketak: nolakoa izan beharko luke dieta osasungarri batek, era berean ingurumenarekiko jasangarria izateko?

22

Anonimotasuna Interneten

Hainbat izan daitezke Interneten anonimotasuna bermatu behar izateko arrazoiak. Gaur egun Tor tresna erabiltzea da anonimotasunez aritzeko modurik seguruen, eta edonoren eskura dago.

ELKARRIZKETA

Luis Vega

Euskadi Ikerketa Saria 2012

EHUko Luis Vega matematikaria da aurtengo Euskadi Ikerketa Saria. Ekuazio diferentzialak ikertzen dituen taldekoa da, eta nazioarteko erreferentia da esparru horretan.

24

Paper zaharrak berri 38

Mendetan hondatutako paperezko dokumentuak sendatzen dituzte Tolosako Artxibo Orokorrean, zaharberritze-laborategian. Helburua da dokumentuok beren funtzioa betetzen jarraitzea, alegia, interesa duen orok kontsultatu ahal izatea.

46 Izotz-aroen berpiztea

Milutin Milankovitch oso seguru zegoen bere teoriak. Behar zuen bakarra denbora zen. Jo eta su aritu zen kalkuluak egiten; denbora librea eta oporretan. Preso hartu zutenean ere, kartzelan sartu eta ia lehen minututik hasi zen lanean. Izotz-aroen misterioa argitu beharra zuen.

aurkibidea]

4 **MUNDU IKUSGARRIA**
Herschelen begietatik ikusitakoa

12 **ALBISTEAK**

22 **MUNDU DIGITALA**
INTERNETEKO KOMUNIKAZIOEN
SEGURTASUNA III:
Anonimotasuna Interneten

24 **ELKARRIZKETA**
Luis Vega
Euskadi Ikerketa Saria 2012

28 **DIETA ONA**
osasunerako eta
ingurumenerako

38 **Paper zaharrak berri**

44 **ANALISIA**
Espezie mehatxatuak
kudeatzeko planak:
benetako erreskate-tresnak
ala itxura hutsa?
MAIDER IGLESIAS, CARLOS CABIDO

46 **ISTORIOAK**
Milutin Milankovitch:
Izotz-aroen berpiztea

48 **LIBURUTEGIA**
Pauma baten irakaspena

49 **SATORRAK ILARGIAN**

51 **GAI LIBREAN**
Gauz koloretan ikusteko
gai dira, baina nola?
GADEA ERRASTI, URTZI MUÑOZ

54 **ASTRONOMIA**

56 **HURRENGO ZENBAKIAN**